

Lekmannarevisor
WBAB WessmanBarken Vatten & Återvinning AB

Kommunfullmäktige (för kännedom)
Styrelsen i WBAB WessmanBarken Vatten & Återvinning AB

Granskning följsamhet till tecknade ramavtal vid inköp

PwC har på uppdrag av bolagets lekmannarevisor genomfört en granskning av följsamhet till tecknade ramavtal vid inköp. Syftet med granskningen är att bedöma huruvida bolaget har en intern kontroll som säkerställer följsamhet till upphandlingslagarna vid direktupphandlingar samt inköp från ramavtal.

Utifrån genomförd granskning görs den samlade revisionella bedömningen att bolaget **inte helt** har en intern kontroll som säkerställer följsamhet till upphandlingslagarna vid direktupphandlingar samt inköp från ramavtal.

Bedömningen baseras på följande revisionsfrågor:

Revisionsfråga 1

Finns rutiner som säkerställer att gjorda inköp överensstämmer med tecknade ramavtal?

Uppfyllt.

Bolaget bedöms ha tillräckliga rutiner som säkerställer att gjorda inköp överensstämmer med tecknade ramavtal.

Revisionsfråga 2

Finns rutiner som säkerställer att direktupphandlingar genomförs enligt gällande regler?

Ej uppfyllt.

Det saknas riktlinjer och rutiner för direktupphandlingar.

Revisionsfråga 3

Är dessa rutiner tillräckliga och kända av medarbetare som genomför inköp?

Delvis uppfyllt.

Runt en fjärdedel anser att styrdokument och rutiner är tillräckliga för att säkerställa att inköp följer lagstiftning och avtal, medan övriga anser att detta delvis stämmer.

Revisionsfråga 4

Är dessa rutiner tillräckliga och kända av medarbetarna som attesterar fakturorna?

Delvis uppfyllt.

En tydlig majoritet anser att styrdokumentet endast delvis är tillräckliga för att säkerställa att inköp följer lagstiftning och avtal. Rutinerna har ett något bättre resultat där en tredjedel anser att dessa är tillräckliga, medan övriga anser att detta delvis stämmer.

Revisionsfråga 5

Finns det en god följsamhet till rutinerna?

Ej uppfyllt.

Stickproven visar på mindre goda resultat. Direktupphandlingarna uppfyller inte dokumentationskravet.

Revisionsfråga 6

Ingår området inköp i enlighet med ramavtal och direktupphandlingar i bolagets riskbedömningar avseende intern kontroll?

Ej uppfyllt.

Inköp är inte bedömt som en risk av bolaget.

Styrelsen rekommenderas att:

- Upprätta och formellt besluta om styrande dokument
- Stärka kontrollen av direktupphandlingar

Lekmannarevisorn önskar svar från styrelsen på hur den avser att åtgärda de förbättringsområden/brister som påtalas i revisionsrapporten, senast 2021-06-15.

Ludvika den 10 mars 2021

Ann-Christine Anderberg
Lekmannarevisor

Lekmannarevisorns rekommendationer till bolagsstyrelsen:	Styrelsens reflektion och beslut om åtgärd	När åtgärd planeras vara omförd	Ansvarig för imple- mentering
Upprätta och formellt besluta om styrande dokument			
Stärk kontrollen av direktupphandlingar			

Granskning av de kommunala bolagens interna kontroll vid inköp genom ramavtal eller direktupphandling

WBAB WessmanBarken Vatten & Återvinning AB

Ludvika kommun

Mars 2021

Projektledare, Fredrik Flodin

Projektmedarbetare, Sara Sommarin

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning	4
Metod	4
Granskningsresultat	5
Revisionsfråga 1	5
lakttagelser	5
Bedömning	6
Revisionsfråga 2	7
lakttagelser	7
Bedömning	7
Revisionsfråga 3	7
lakttagelser	7
Bedömning	8
Revisionsfråga 4	8
lakttagelser	8
Bedömning	9
Revisionsfråga 5	9
lakttagelser	9
Bedömning	11
Revisionsfråga 6	12
lakttagelser	12
Bedömning	12
Revisionell bedömning	13
Rekommendationer	14
Bilagor	14

Sammanfattning

På uppdrag av bolagets lekmannarevisor har PwC genomfört en granskning av huruvida WBAB WessmanBarken Vatten & Återvinning AB har en intern kontroll som säkerställer följsamhet till upphandlingslagarna vid direktupphandlingar samt inköp från ramavtal.

Utifrån genomförd granskning görs den samlade revisionella bedömningen att bolaget inte helt har en intern kontroll som säkerställer följsamhet till upphandlingslagarna vid direktupphandlingar samt inköp från ramavtal.

Revisionsfråga 1

Finns rutiner som säkerställer att gjorda inköp överensstämmer med tecknade ramavtal?

Uppfyllt.

Bolaget bedöms ha tillräckliga rutiner som säkerställer att gjorda inköp överensstämmer med tecknade ramavtal.

Revisionsfråga 2

Finns rutiner som säkerställer att direktupphandlingar genomförs enligt gällande regler?

Ej uppfyllt.

Det saknas riktlinjer och rutiner för direktupphandlingar.

Revisionsfråga 3

Är dessa rutiner tillräckliga och kända av medarbetare som genomför inköp?

Delvis uppfyllt.

Runt en fjärdedel anser att styrdokument och rutiner är tillräckliga för att säkerställa att inköp följer lagstiftning och avtal, medan övriga anser att detta delvis stämmer.

Revisionsfråga 4

Är dessa rutiner tillräckliga och kända av medarbetarna som attesterar fakturorna?

Delvis uppfyllt.

En tydlig majoritet anser att styrdokumentet endast delvis är tillräckliga för att säkerställa att inköp följer lagstiftning och avtal. Rutinerna har ett något bättre resultat där en tredjedel anser att dessa är tillräckliga, medan övriga anser att detta delvis stämmer.

Revisionsfråga 5

Finns det en god följsamhet till rutinerna?

Ej uppfyllt.

Stickproven visar på mindre goda resultat. Direktupphandlingarna uppfyller inte dokumentationskravet.

Revisionsfråga 6

Ingår området inköp i enlighet med ramavtal och direktupphandlingar i bolagets riskbedömningar avseende intern kontroll?

Ej uppfyllt.

Inköp är inte bedömt som en risk av bolaget.

Inledning

Bakgrund

Inköpskostnader utgör en väsentlig del av kommunens externa kostnader. Omfattande risker finns förknippade med inköp och hantering av leverantörsfakturor. Då ansvaret för inköp, attest och kontering av leverantörsfakturor är decentraliserat finns en ökad risk för att kontroll av inköp och utbetalningar inte i alla delar har en tillfredsställande följsamhet till tecknade avtal. Det kan vara svårt att i alla delar upprätthålla kompetens och enhetlighet i kontrollerna. 2019 granskade revisorerna inköpsprocessen och konstaterade att det fanns brister i den interna kontrollen. Under 2020 har revisorerna, utifrån riskanalys, granskat hur kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden, social- och utbildningsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden kontrollerar följsamheten till tecknade ramavtal vid inköp. Även här har brister identifierats.

Revisorerna har nu utifrån bedömning av risk- och väsentlighet beslutat att granska följsamhet till upphandlingslagarna vid direktupphandlingar samt inköp utifrån ramavtal för de kommunala bolagen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma huruvida de kommunala bolagen har en intern kontroll som säkerställer följsamhet till upphandlingslagarna vid direktupphandlingar samt inköp från ramavtal.

Revisionsfrågor:

- Finns rutiner som säkerställer att gjorda inköp överensstämmer med tecknade ramavtal?
- Finns rutiner som säkerställer att direktupphandlingar genomförs enligt gällande regler?
- Är dessa rutiner tillräckliga och kända* av medarbetare som genomför inköp?
- Är dessa rutiner tillräckliga och kända* av medarbetarna som attesterar fakturorna?
- Finns det en god följsamhet till rutinerna?
- Ingår området inköp i enlighet med ramavtal och direktupphandlingar i bolagens riskbedömningar avseende intern kontroll?

* Frågan är utvecklad till att omfatta om rutinerna är *tillräckliga*

Revisionskriterier

- Upphandlingslagarna
- Lag om kommunal bokföring och redovisning
- De kommunala bolagens egna rutiner och riktlinjer

Avgränsning

Granskningen avgränsas till bolaget WBAB WessmanBarken Vatten & Återvinning AB.

I tid avgränsas granskningen till leverantörsbetalningar gjorda mellan 1 oktober 2019 – 30 september 2020.

Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier av relevanta rutiner, riktlinjer och policy, en enkät till anställda med inköps- och attestbehörighet samt stickprov på genomförda inköps följsamhet mot gällande ramavtal och genomförda direktupphandlingar. Intervju har genomförts med bolagets VD.

Den intervjuade har sakgranskat rapporten.

Granskningsresultat

Om koncernen

Under 2019 bildade kommunen en koncern med det helägda Ludvika kommun Stadshus AB som moderbolag. Bolagets uppgift är att på övergripande nivå samordna de kommunala bolagens verksamhet. Motivet för kommunens ägande av bolaget är att ge bolaget en tydlig ägarroll vad gäller koncernbolagen samt möjlighet till strategisk koordination genom koncernstyrning.

I samband med bildandet av koncernen beslutade fullmäktige (november 2018 §34) att överlåta samtliga aktier i Ludvika Kommunfastigheter AB, LudvikaHem AB, Västerbergslagens Kraft AB samt WBAB Wessman Barken Vatten och Återvinning AB (WBAB) till Ludvika Kommun Stadshus AB. Samtliga bolag är helägda av kommunen utom WBAB som vid tidpunkt för granskningen ägdes till 50 procent av Ludvika och 50 procent av Smedjebacken.

Bolagets samverkan med Ludvika kommun

Huvuddelen av Ludvika kommuns upphandlingar sker via UpphandlingsCenter som är en gemensam organisation för flera kommuner. Enligt det fastställda samarbetsavtal som organisationen regleras via (fastställt i oktober 2019 KF §131) är UpphandlingsCenters uppgift att "erbjuda samverkande kommuners helägda bolag (...) upphandlingsrelaterade tjänster mot ersättning, om utrymme finns". De helägda kommunala bolagen omfattas därmed inte automatiskt av kommunens ingångna avtal och de delägda bolagen, t ex WBAB, omnämns inte alls i avtalet.

Det finns inget gemensamt ekonomisystem för kommunkoncernen.

Revisionsfråga 1

Finns rutiner som säkerställer att gjorda inköp överensstämmer med tecknade ramavtal?

lakttagelser

Koncernövergripande styrdokument

För bolag som varit delägda av kommunen har det tidigare inte funnits bolagsövergripande styrdokument enligt skriftlig återkoppling av Stadshuset AB. I december 2020 antogs en bolagspolicy (KF §175) som är gällande för alla helägda bolag, och delägda bolag i tillämpliga delar.

I *Reglemente för intern kontroll* (fastställt i augusti 2016 KF §137) fastställs direktiv för de helägda bolagens styrelser. Huruvida de delägda bolagen omfattas av reglementet framgår inte.

WBAB

Under 2021 överfördes huvudmannaskapet för vatten och återvinningsverksamheten till WBAB från samhällsbyggnadsnämnden. Bolaget helägs av Stadshuset AB.

I *Attestreglemente* (antaget av styrelsen i maj 2020 §20037 e) fastställs bolagets attestinstruktioner av leverantörsfakturor. Därutöver framgår ansvarsfördelningen gällande ekonomiska transaktioner mellan bl.a. styrelsen, VD:n och verksamhetscheferna. Att utse beslutattestanter är exempelvis en uppgift tilldelad VD:n medan verksamhetscheferna utser beställningsberättigade.

I attestinstruktionerna för leverantörsfakturor tydliggörs attestanternas uppgifter:

- Mottagsattest/sakgranskare kontrollerar prestation och kvalitet (pris, antal) och signerar sitt godkännande att leverans skett enligt beställning.
- Beslutattestanten kontrollerar att fakturan är korrekt och godkänd för betalning. Godkännandet sker via signatur.

Vidare i attestreglementet framgår formkrav på verifikationer (fakturor). Enligt tillämpningsanvisningarna ska en faktura bland annat omfatta:

- Vilka handlingar som ligger till grund för faktura, som ex. offert eller avtal.
- Momsbelopp i svenska kronor (enbart procentsats är inte tillräckligt).
- Vad affärshändelsen avser.

Som en bilaga till attestreglementet finns en upprättad attestförteckning i vilken beslutattestanternas beloppsgränser, ansvarsområde och avdelning framgår.

Utöver nämnda styrdokument har inga relevanta för granskningen erhållits. Bolaget har bifogat styrdokument för UpphandlingsCenter men som tidigare nämnts är dokumenten inte ämnade för bolaget. Protokollsutdrag som visar att bolaget beslutat att anta UpphandlingsCenters styrdokument i tillämpliga delar har efterfrågats men inte erhållits.

Riktlinjer för den interna kontrollen har inte erhållits. Upprättade internkontrollplaner för 2019 eller 2020 har efterfrågats men inte erhållits.

Bedömning

Uppfyllt.

Bolaget har visserligen inga styrdokument utöver attestinstruktioner, men bedöms ändå ha tillräckliga rutiner som säkerställer att gjorda inköp överensstämmer med tecknade ramavtal.

Bolaget har inga upprättade styrdokument. Kommunens styrdokument som bolaget hänvisar till är i alla stycken inte tillämpliga för bolaget.

Revisionsfråga 2

Finns rutiner som säkerställer att direktupphandlingar genomförs enligt gällande regler?

lakttagelser

Vilket framgår i revisionsfråga 1 har bolaget inte upprättat styrdokument för inköps- och upphandlingsverksamheten utöver attestinstruktioner. Bolaget omfattas heller inte av de av fullmäktige beslutade styrdokumenterna.

Bedömning

Ej uppfyllt.

Upphandlingslagarna¹ ställer krav på att en upphandlande myndighet eller enhet ska besluta om riktlinjer för användning av direktupphandlingar vilket inte bolaget gjort.

Vidare föreskriver lagen² att dokumentation av upphandlingar vars värde överstiger 100 000 kronor genomförs vilket det inte finns några rutiner för.

Slutligen framgår det inte heller hur bolaget säkerställer att en aktuell direktupphandling får genomföras, det vill säga om andra upphandlingar av samma slag har gjorts tidigare under året. Två tillåtna direktupphandlingar kan i förening vara otillåtna om de är av samma slag.³

Revisionsfråga 3

Är dessa rutiner tillräckliga och kända av medarbetare som genomför inköp?

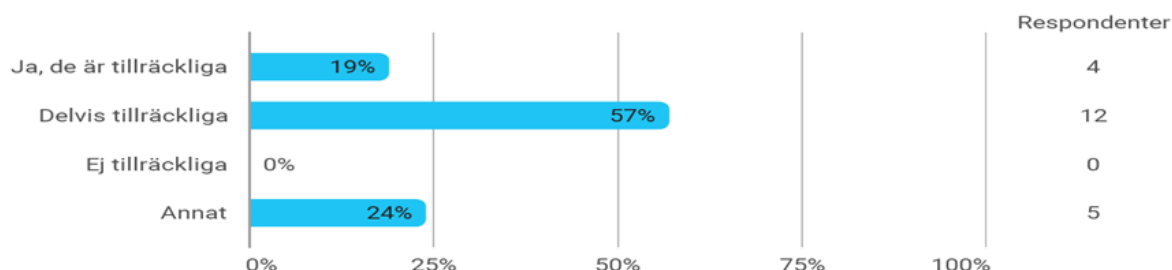
lakttagelser

Enkätundersökning

Som en del av denna granskning har en enkät skickats ut till de inköps- och attestberättigade. Totalt skickades enkäten till 32 personer varav 26 stycken (81%) slutfört enkäten. Fem personer stryks eftersom de angivit att de inte är behöriga att varken mottagsattestera eller beslutattestera.

I nedanstående tabeller redovisas svaren från de respondenter som genomför inköp/är behöriga att mottagsattestera.

Fråga 1: Anser du att styrdokumenterna är tillräckliga för att säkerställa att inköp och upphandlingar följer lagstiftning och avtal?

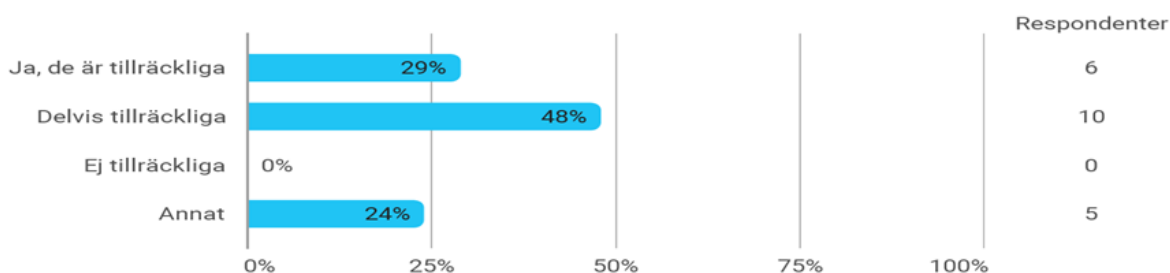
¹ 19 kap. 7 § LOU

² 19 kap. § 30 LOU

³ 19 kap. 8 § LOU

Utifrån respondenternas svar framgår att 19% (fyra respondenter) anser att de *styrdokument* som används är tillräckliga för att säkerställa att inköp och upphandlingar följer gällande lagstiftning och avtal. 57% (tolv respondenter) anger att styrdokumentet är delvis tillräckliga och resterande anger "annat". Av kommentarerna framgår att respondenterna inte vet hur de ska svara på frågan.

Fråga 2: Anser du att rutiner är tillräckliga för att säkerställa att inköp och upphandlingar följer lagstiftning och avtal?

Utifrån respondenternas svar framgår att 29% (sex respondenter) anser att *rutinerna* är tillräckliga för att säkerställa att inköp och upphandlingar följer lagstiftning och avtal. 48 procent (tio personer) anger att styrdokumentet är delvis tillräckliga och resterande anger "annat". Av kommentarerna framgår att respondenterna inte vet hur de ska svara på frågan.

Bedömning

Delvis uppfyllt.

Runt en fjärdedel anser att styrdokument och rutiner är tillräckliga för att säkerställa att inköp och upphandlingar följer lagstiftning och avtal, medan övriga anser att detta delvis stämmer. Sammantaget bedöms detta som delvis uppfyllt.

Revisionsfråga 4

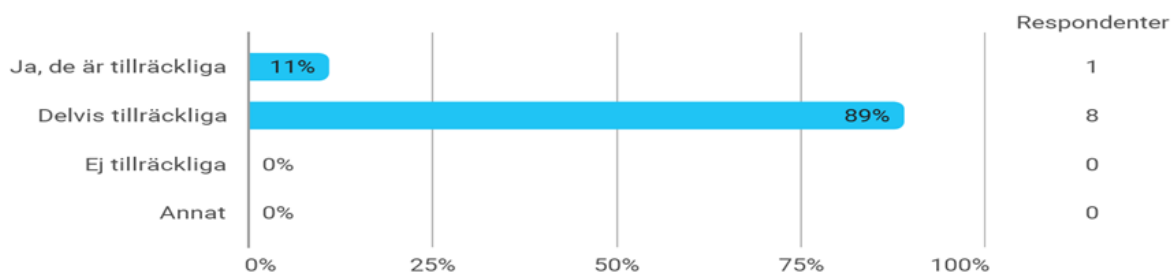
Är dessa rutiner tillräckliga och kända av medarbetarna som attesterar fakturorna?

lakttagelser

I nedanstående tabeller redovisas svaren från de nio respondenter som är inköpsberättigade samt svarat att de är både mottags- och attestberättigade⁴.

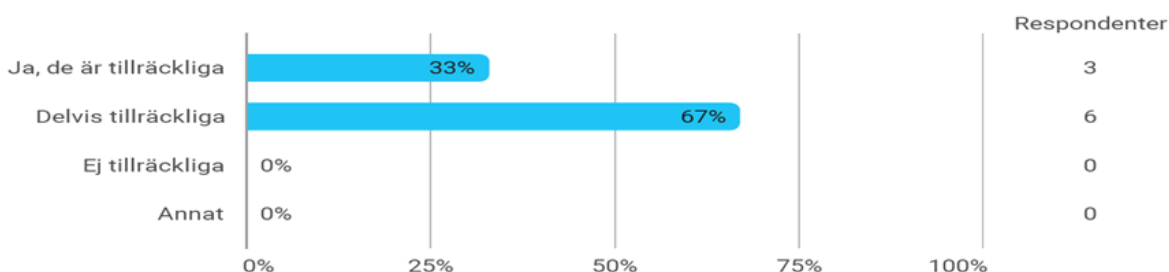
Fråga 3: Anser du att styrdokumentet är tillräckliga för att säkerställa att inköp och upphandlingar följer lagstiftning och avtal?

⁴ De nio personer som är attestberättigade är också mottags- och inköpsberättigade vilket innebär att deras svar redovisas i både revisionsfråga 3 och 4. Genomförandet anses motiverat eftersom svarsfördelningarna skiljer sig åt och utifrån fastställda revisionsfrågor.

Utifrån respondenternas svar framgår att 11% (en respondent) anser att de *styrdokument* som används är tillräckliga för att säkerställa att inköp och upphandlingar följer gällande lagstiftning och avtal. 89% (åtta respondenter) anger att styrdokumentet är delvis tillräckliga.

Fråga 4: Anser du att rutiner är tillräckliga för att säkerställa att inköp och upphandlingar följer lagstiftning och avtal?

Utifrån respondenternas svar framgår att 33% (tre respondenter) anser att *rutinerna* är tillräckliga för att säkerställa att inköp och upphandlingar följer lagstiftning och avtal. 67% (sex personer) anger att styrdokumentet är delvis tillräckliga.

Av de kommentarer som lämnats framgår att ett utvecklingsområde är arbetet med upphandlingar och avtal. Särskilt mindre inköp uppges behövas ses över.

Bedömning

Delvis uppfyllt.

En tydlig majoritet anser att styrdokumentet endast delvis är tillräckliga för att säkerställa att inköp och upphandlingar följer lagstiftning och avtal. Rutinerna har ett något bättre resultat där en tredjedel anser att dessa är tillräckliga, medan övriga anser att detta delvis stämmer. Sammantaget bedöms detta som delvis uppfyllt.

Revisionsfråga 5

Finns det en god följsamhet till rutinerna?

Iakttagelser

Uppföljning av den interna kontrollen

Ingen uppföljning av den interna kontrollen för 2019 eller 2020 har erhållits.

Stickprovskontroll leverantörsfakturor

Som en del av granskningen har leverantörsreskontra för bolaget för granskningsperioden oktober 2019 - september 2020 erhållits. Utifrån leverantörsreskontra har ett urval om totalt 6 leverantörsfakturer valts ut. Av stickproven har tre fakturer valts ut i syfte att granska ramavtalstroheten och tre fakturer har valts ut för att granska huruvida direktupphandlingar genomförs enligt gällande lagstiftning.

Tre kontrollpunkter redovisas inte i nedanstående tabeller eftersom de inte är relevanta för granskningen utifrån antagna styrdokument och gällande lagstiftning:

- (Stickprov ramavtal) - Vid direktupphandling – har direktupphandling genomförts utifrån gällande regelverk?
- (Stickprov direktupphandling) - Har tre leverantörer tillfrågats?
- (Stickprov direktupphandling) - Finns skriftliga avtal/överenskommelser för direktupphandlingar över 50 tkr?

Utifrån gällande lagstiftning är det möjligt att en direktupphandling är ett ramavtal men inga stickprov som valts ut uppfyller detta. Punkt 2 stryks eftersom att konkurrensutsättning av en direktupphandling inte är ett lagkrav⁵. Punkt 3 stryks eftersom att kravet om att dokumentera upphandlingar gäller för upphandlingar vars värde överstiger 100 000 kronor.

Tabell 1: Resultat av stickprov gällande ramavtal

Kontrollpunkt	Antal JA	Andel (%) JA
<i>Finns giltigt avtal vid inköp från leverantören?</i>	3	100
<i>Har avrop skett på rätt sätt i förhållande till befintligt avtal?</i>	0	0
<i>Är det fakturerade inköpet i enlighet med avtalet?</i>	0	0
<i>Är det fakturerade priset i enlighet med avtalet?</i>	0	0
<i>Är inköpet verksamhetsnära?</i>	2	67
<i>Är fakturan tillräckligt specificerad avseende vad som köps?</i>	0	0
<i>Uppfyller fakturan bokföringslagens krav på en faktura?</i>	0	0
<i>Har mottagsattest/godkännande utförts av rätt person?</i>	3	100
<i>Har beslutsattest utförts av behörig person?</i>	3	100
<i>Finns det bilagor/beställningsunderlag för inköpen?</i>	0	0
Samtliga kontrollpunkter	11	37

Nedan följer ett urval av iakttagelser som gjordes under granskningen:

⁵ Att en direktupphandling ska konkurrensutsättas rekommenderas däremot, bl.a. i proposition 2013/14:133.

- Fakturorna är inte tillräckligt specificerade för att vi ska kunna utläsa vad det är som köpts in.
- Avtalet saknar prisinformation och inga prisbilagor har bifogats vilket medför att vi inte kan kontrollera huruvida prissättning sker enligt avtal.

I nedanstående tabell redovisas resultaten för stickproven gällande direktupphandlingar.

Tabell 2: Resultat av stickprov gällande direktupphandlingar

Kontrollpunkt	Antal JA	Andel (%) JA
<i>Kontroll av skatter/avgifter?</i>	0	0
<i>Är direktupphandlingen tillräckligt dokumenterad?</i>	0	0
<i>Bedöms inköpet vara verksamhetsnära?</i>	1	33
<i>Är fakturan tillräckligt specificerad?</i>	0	0
<i>Är kontrollattest utförd av behörig person?</i>	3	100
<i>Är beslutsattest utförd av behörig person?</i>	3	100
<i>Finns relevanta bilagor eller beställningar som underlag för inköpen?</i>	2	67
Samtliga kontrollpunkter	9	43

Nedan följer ett urval av iakttagelser som gjordes under granskningen:

- Fakturorna är inte tillräckligt specificerade för att vi ska kunna utläsa vad det är som köpts in. Huruvida inköpen är verksamhetsnära kan inte verifieras. I det upprättade attestreglementet framgår att det i en faktura ska redogöras för vad affärshändelsen avser.
- För två direktupphandlingar bifogades ett leveransavtal. Vid sakavstämning verifierades att bägge inköp var direktupphandlingar.
- Samtliga direktupphandlingar överstiger 100 000 kr vilket medför att inköpen omfattas av kravet på dokumentation. Utöver fakturor och ovan nämnda leveransavtal har ingen dokumentation bifogats.

Bedömning

Ej uppfyllt.

Stickproven visar på mindre goda resultat. Följsamhet till avtal, ramavtalstrohet, har inte kunnat bedömas eftersom bolaget redovisat ofullständiga underlag, vilket kan tyda på mindre god kontroll och styrning. För direktupphandlingarna är resultatet inte heller gott; varken dokumentationskravet eller kontroll av leverantörens betalning av skatter och avgifter görs i tillräcklig omfattning. Dessutom är köpen generellt dåligt specificerade på fakturan vilket försvårar uppföljning och kontroll.

Obetalda skatter och socialförsäkringsavgifter utgör enligt upphandlingslagstiftningen⁶ en obligatorisk uteslutningsgrund. Då en sådan situation även kan uppkomma under avtalstiden är det lämpligt att regelbundet kontrollera att leverantörens skattestatus inte har ändrats för att förebygga fusk med skatter och avgifter. Om förhållanden som utgör en obligatorisk uteslutningsgrund föreligger så är dessa dessutom en grund för hävning av avtalet.

Revisionsfråga 6

Ingår området inköp i enlighet med ramavtal och direktupphandlingar i bolagets riskbedömningar avseende intern kontroll?

lakttagelser

Enligt intervju använder bolaget kommunens process för riskbedömning och den interna kontrollen har därför samma fokus som kommunen. Område inköp finns inte med i den interna kontrollplanen och har heller inte bedömts vara ett riskområde.

Bedömning

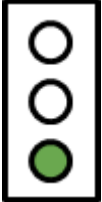
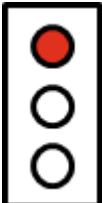
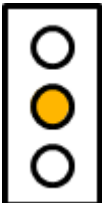
Ej uppfyllt.

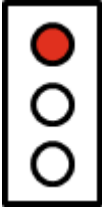
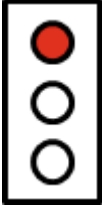
Inköp är inte bedömt som en risk av bolaget. Vanligen förekommande risker inom inköpsområdet är mindre god följsamhet till avtal, liksom otillåtna samt bristfälligt dokumenterade direktupphandlingar.

⁶ 13 kap. 2 § LOU

Revisionell bedömning

Utifrån genomförd granskning görs den samlade revisionella bedömningen att bolaget inte helt har en intern kontroll som säkerställer följsamhet till upphandlingslagarna vid direktupphandlingar samt inköp från ramavtal.

Revisionsfråga	Kommentar	
Finns rutiner som säkerställer att gjorda inköp överensstämmer med tecknade ramavtal?	Uppfyllt Bolaget bedöms ha tillräckliga rutiner som säkerställer att gjorda inköp överensstämmer med tecknade ramavtal.	
Finns rutiner som säkerställer att direktupphandlingar genomförs enligt gällande regler?	Ej uppfyllt Det saknas riktlinjer och rutiner för direktupphandlingar.	
Är dessa rutiner tillräckliga och kända av medarbetare som genomför inköp?	Delvis uppfyllt Runt en fjärdedel anser att styrdokument och rutiner är tillräckliga för att säkerställa att inköp följer lagstiftning och avtal, medan övriga anser att detta delvis stämmer.	
Är dessa rutiner tillräckliga och kända av medarbetarna som attesterar fakturorna?	Delvis uppfyllt En tydlig majoritet anser att styrdokumentet endast delvis är tillräckliga för att säkerställa att inköp följer lagstiftning och avtal. Rutinerna har ett något bättre resultat där en tredjedel anser att dessa är tillräckliga,	

	medan övriga anser att detta delvis stämmer.	
Finns det en god följsamhet till rutinerna?	Ej uppfyllt Stickproven visar på mindre goda resultat. Direktupphandlingarna uppfyller inte dokumentationskravet.	
Ingår området inköp i enlighet med ramavtal och direktupphandlingar i bolagets riskbedömningar avseende intern kontroll?	Ej uppfyllt Inköp är inte bedömt som en risk av bolaget.	

Rekommendationer

Styrelsen rekommenderas att:

- Upprätta och formellt besluta om styrande dokument
- Stärka kontrollen av direktupphandlingar

Bilagor

Under granskningen har vi utgått ifrån nedanstående underlag:

- Bolagspolicy (antagen 2020-12-07 KF §174)
- Gemensamma ägardirektiv för Ludvika kommun (antagen 2018-03-05 KF §33)
- Reglemente för intern kontroll (antagen 2016-08-29 KF §137)
- Årsredovisning 2019
- Kommungemensam internkontrollplan 2019 (antagen 2019-04-23 KS §103)
- Kommungemensam internkontrollplan 2020 (antagen 2020-04-21 KS §80)
- Samarbetsavtal för GNU (antagen 2019-10-07 KF §131)
- Attestreglemente och attestförteckning (antagen 2020-05-07 §20037 e)
- Styrelsens arbetsordning (antagen 2020-05-07 §20037 a)
- VD instruktion för verkställande direktören (antagen 2020-05-07 §20037 b)
- Instruktion avseende ekonomisk rapportering för WBAB (antagen 2020-05-07 §20037 c)

2021-03-12

Marie Lindblad

Uppdragsledare

Fredrik Flodin

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Ludvika kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2020-11-04. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.